

- (א) [נעיל ב,ג] (ג) [נעיל ב:ג]
- נדה ג,א (א) [נחם ק,א]
- (ד) גיטין לח,ה (ה) [פסחים סז: גיטות נד: ושם [ספן]]
- (ו) ז"ק סד: שבעות יט.
- מנחות י"ג, (ו) טיר מג,ב
- (ח) [במדבר ה,ט] (ט) ז"ל אהר.
- (י) [פסחים יח: ועוד י"א פעמים בש"ס]
- (יב) [פסחים עז:א]

הגהות הב"ח

- (א) גמ' אי ס"ד כדמכיו ובסתרה ודיא נטמאה ועבר גמר טומאה: (ב) תוב' ד"ה ר' ישמעאל וכו' חזושיה מלואת מנין ת"ל ב' מלא:

גליון הש"ס

גמ' בפני מה האמרינה וכו'. עיין מרדכי פרק הגזל קמא פ"ק י"ח:

הגהות מהר"ב רבינו

[א] גמ' שנאמר איש איש כי משטה אשתו. ע"י במהרש"א תח"א שפי' דה"ל ב' תי' ומדמכיו משטה ר"ל לשון שטות:

מוסף רש"י

לעולם בהם תעבודו רשות. משום דמכיו בשבט אומות לא תחיה כל נשמה, אינטיך למיכתב מניי המושבים לעולם בהם תעבודו, להכי אחד משאר אומות הבל על הכנענית שהיא משבט אומות והוליד בן שמתה רשאי למנוח בעבד (גיטין דח). לה מיטמא. שהיא כשהיא שמה, ואין מיטמא לאיבייה. שאם נפדר ממנה אבר, בין בחיה בין במתה, אינו מיטמא לה לפי שאין אדם מיטמא לא לה ולא על אחד משאר קרובין על אבר מן החי, לפי שאינו יכול להחזירו לכמות שהיה ממשלה, והוא הדין נמי לאבר מן המת, שאין בין אבר מן המת לאבר מן החי חלף בשם הפורש (שם).

המקנא פרק ראשון סוטה

ג.

**עין משפט
גר מצוה**

א [נמי פ"א מהל' סוטה הל' יד נוש"ע אה"ע סי' קעט סעי' ח ד']:
 ב ג מ"י פ"ד מהלכות סוטה הל' יז [ופט"ו מהל' ארשות הל' ז']
 נוש"ע אה"ע סי' קעט סעי' כא:
 י ד מ"י פ"ב מהלכות אכל הלכה ו סמג עשין נח ולאין רלה נוש"ע י"ד סימן שעג סעי' ג:
 יא ה מ"י פ"ט מהלכות עבדים הלכה ו נוש"ע י"ד סימן רסו סעי' עט:
 יב ה מ"י פ"ט מהלכות אכל הלכה יד סמג עשין נח ולאין רלה טור ש"ע י"ד סימן שעג סעי' ט:

תורה אור השלם

1. ויקנא יי לארצו והימול על עמו.
2. ועבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו והוא נטמאה או עבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו והיא לא נטמאה. במדבר ה יד
3. ויצו משה ויעבירו קול בפתחה לאומר איש ואשה אל יעשו עוד מלאכה לתרומת הקדש ויקבלו הקעם מהבית: שמות לו ו
4. דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם איש איש ביל תשטה אשתו ותעלה בו מעלה: במדבר יז יב
5. ועבר לכם כל חלוץ את הדרך לפני יי עד הורישו את ארצו מפני: במדבר לב כא
6. ואמר משה אליהם אם יעברו בני גד ובני ראובן אתכם את הדרך כל חלוץ למלחמה לפני יי ונבכשה הארץ לפניכם ונתתם להם את ארץ הגלעד לאחיה: במדבר לב כט
7. ולאחותי הבתולה הקרובה אליי אשר לא היתה לאיש לה ישמא: ויקרא כא ג
8. והתנחלתם אתם לבניכם אתריכם לרשת אחיה לעלם בהם תעבדו ובאחיכם בני ישראל איש באחיו לא תרדה בו בדרך: ויקרא כה מו
9. לא תשא את אחיך בלבבך ויחבת תוביח את עמיתך ולא תשא עליו הטא: ויקרא יט יז
10. ואמר יי אל משה אמר אל הבהנים בני אתרן ואמרת אליהם לנפש לא ישמא בעמיו: ויקרא כא א
11. כי פו לשארו הקרב אליי לאמו ולאביו ולבנו ולבתו ולאחיו: ויקרא כא ב

אלמא קסברי דאסור לקנאות. כיון דלמרי לשון הטלת קנאה הוא אלמא אסור: **ולמ"ד מותר לקנאות מאי לשון קינוי:** ויקנא ה' לארלו. התרה צילק וחסיל וגזם שלא ישחיתו עוד את ארצו דכשילוח גוצאי משתעי פרשה לעיל. לארצו על ארצו כמו וישאלו אנשי המקום לאשמו

רבי ישמעאל אומר רשות. תימה לרבי וכי לית להו הא דלמר בשלהי מסכת מכות (דף כג:) שש מלואות וי"ג מלואות נאמרו למשה מסיני וכי לרבי ישמעאל דלמר רשות צבר להו או לר' עקיבא טפי להו ונראה דבשאר מלואות דמפיק ר' ישמעאל מקרא עבד ליה ר' עקיבא אסמכתא ודריש ליה לדרשה אחריתי צירושלמי אמרי' דר' אליעזר

אמר חובה ואין להקשות הא אמרינן לעיל המקנא דיעבד אין אלמא קסבר אסור לקנאות דמנא דידן דוקא דמני כי הן ליטנא סבירא ליה הכי אכל ר' אליעזר לא סבירא ליה הכי והכי נמי אמרי' צפ' קמא דקידושין (דף כא). וגאל את ממכר אחיו ר' אליעזר אומר חובה וצפרק השולח (גיטין דף לח:) נמי (ט) אמרינן לעולם בהם תעבדו חובה ואין להקשות נמי מפ"ב דמכות (דף יג). דלמר ר' עקיבא ורלה גואל הדם רשות מני כמבי ירלח והכא אמרינן וקנא חובה דשאני הכא משום דמכיו תרי קינוין אכל קשיא מירושלמי דרבי יהושע אמר התם רשות ומפרש טעמא אחיה דר' יהושע כבית הייל דצית היילל אומרס אפי' הקדיחה תבשילו לפוס כן הוא אמר רשות רלה קנא קנא רלה לגרש יגרש והא ר' עקיבא מיקל התם טפי מבית היילל והמר התם אפילו מלא אחרת גאה הימנה מגרשה ואפי' הכי אמר חובה והתם צירושלמי פליג רבי אליעזר עליה דר' יהושע ואמר חובה ואמר אחיה דר' אליעזר כבית שמאי דצית שמאי אומרס לא יגרש אדם את אשתו אלא א"כ מלא זה ערות דבר מלא זה דברים כעורים לגרשה אינו יכול שלא מלא זה ערוה לקיימה אינו יכול שמלא זה דברים כעורים לפוס כן הוא אמר חובה והא מניא משום צית שמאי אין לי אלא היואלת משום ערוה מנין היואלת משום דראשה פרוע ולדייה מפורמין חזושיה חלואות (ט) ת"ל כי מלא זה ערות דבר אמר רבי מנא קיימת כלן עבדים וכאן שלא עבדים ותימה לפי הירושלמי כיון דתליא קינוי צגירושין הוה ליה למיתני סוטה צמר גיטין וצמר סוטה נזיר כסדר פרושיות וצמר נזיר נדרים וצמר נדרים כחובות:

א נשנית אלא בשבי' דבר שנתחדש. תימה לרבי היכא דאיכא למדרש כי הכא אמאי לא דרשינן לה כדלמר (ג) גבי קל וחומר מילתא דאמיא מקל וחומר טרם וכתב לה קרא ואפילו הכי היכא דאיכא למדרש דרשינן (ו) וכן צפרק כל שעה (פסחים דף כד:) כל היכא דאיכא למדרש לא מוקמינן ליה בלאוי ימרי: **ב** ה ישמא מצוה. ונ"מ לעוסק במלואה כדלמרינן בסוף פרק משות מלחמה (לקמן דף מד.) ולטמאות בעל כרחו אם לא ירלה לטמאות כדלמר' צפרק טבול יום (נחםס ק). מעשה ציוסף הכהן וכו':

ורבי ישמעאל איידי דכתי' (י) אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא ישמא בעמיו איצטריכא למיכתב לה ישמא ור' עקיבא מכי (י) אם לשארו נפקא לה ישמא למה לי לחובה ורבי ישמעאל (י) לה מיטמא ו'אין מיטמא לאיביריה ורבי (חולין דף קמח:) אבר מן החי מטמא כאבר מן המת ואיצטריך לה למעוטי איביריה: אס

אלמא קסברי (ט) דאסור לקנאות ומאן דאמר מותר לקנאות מהו לשון קינוי אמר רב נחמן בר יצחק אין קינוי אלא לשון התראה וכן הוא אומר ו'ויקנא ה' לארצו תניא היה רבי מאיר אומר אדם עובר עבירה בסתר והקב"ה מכרזו עליו בגלוי שנאמר ²ועבר עליו רוח קנאה ואין עבירה אלא לשון הכרוה שנאמר ³ויצו משה ויעבירו קול במחנה ריש לקיש אמר אין אדם עובר עבירה אא"כ נכנס בו רוח שטות (א) שנא' ⁴איש איש כי תשטה אשתו תשמה כתיב תנא דבי רבי ישמעאל ⁵מפני מה האמינה תורה עד אחד בסוטה שרגלים לדבר שהרי קנא לה ונסתרה ועד אחד מעידה שהיא טמאה אמר ליה רב פפא לאבוי והא כי כתיבה קינוי בתר סתירה וטומאה הוא דכתיבה א"ל ועבר וכבר עבר אלא מעתה ⁵ועבר לכם כל חלוץ ה"נ התם מדכתיב ⁶ונבכשה הארץ לפני ה' ואחר תשובו משמע דלהבא אלא הכא אי ס"ד כדכתיבי (ט) ועבר בתר טומאה וסתירה קינוי למה לי תנא דבי רבי ישמעאל אין אדם מקנא לאשתו אא"כ נכנסה בו רוח שנאמר ועבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו מאי רוח רבנן אמרי רוח טומאה רב אשי אמר רוח טהרה ו'ומסתברא כמאן דאמר רוח טהרה דתניא וקנא את אשתו רשות דברי ר' ישמעאל ר"ע אומר י'חובה אי אמרת בשלמא רוח טהרה שפיר אלא אי אמרת רוח טומאה רשות וחובה לעיולי לאיניש רוח טומאה בנפשית גופא וקנא את אשתו רשות דברי רבי ישמעאל ורבי עקיבא אומר חובה (ט) לה ישמא רשות דברי רבי ישמעאל ור"ע אומר י'חובה לעולם בהם תעבודו (ט) רשות דברי רבי ישמעאל ר' עקיבא אומר י'חובה אמר ליה רב פפא לאבוי ואמרי לה רב משרשיא לרבא לימא ר' ישמעאל ור' עקיבא בכל התורה כולה הכי פליגי דמר אמר רשות ומר אמר חובה א"ל הכא בקראי פליגי וקנא את אשתו רשות דברי רבי ישמעאל רבי עקיבא אומר חובה מ"ט דר' ישמעאל סבר לה כי האי תנא דתניא רבי אליעזר בן יעקב אומר כלפי שאמרה תורה לא תשא את אחיך בלבבך יכול כגון זו ת"ל ועבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו ור"ע קינוי אחרינא כתיב ורבי ישמעאל (ט) איידי דבעי למיכתב והיא נטמאה והיא לא נטמאה כתיב נמי וקנא את אשתו לכדתנא דבי רבי ישמעאל (י) דתנא דבי רבי ישמעאל כל פרשה שנאמרה ונישנית לא נישנית אלא בשביל דבר שנתחדש בה לה ישמא רשות דברי רבי ישמעאל ר' עקיבא אומר חובה מ"ט דר' ישמעאל איידי דכתי' (י) אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא ישמא בעמיו איצטריכא למיכתב לה ישמא ור' עקיבא מכי (י) אם לשארו נפקא לה ישמא למה לי לחובה ורבי ישמעאל (י) לה מיטמא ו'אין מיטמא לאיביריה ורבי (חולין דף קמח:) אבר מן החי מטמא כאבר מן המת ואיצטריך לה למעוטי איביריה: אס

אלמא קסברי דאסור לקנאות. כיון דלמרי לשון הטלת קנאה הוא אלמא אסור: **ולמ"ד מותר לקנאות מאי לשון קינוי:** ויקנא ה' לארלו. התרה צילק וחסיל וגזם שלא ישחיתו עוד את ארצו דכשילוח גוצאי משתעי פרשה לעיל. לארצו על ארצו כמו וישאלו אנשי המקום לאשמו (בראשית כו) על אשתו האתם תריבון בעלג (שופטים ו): **אדם עובר עבירה.** כגון אשה פרוה עוברת בסתר: **והקב"ה מכרזו בגלוי.** שנותן צלב בעלה לקנאות לה והדבר מתפרסם בגלוי: **ואין עבירה גרסינן:** לשון הכרוה. הקב"ה מתכוין להעביר קול: **רגלים לדבר.** שנטמאת: **והא כי כפיז קינוי צמר ספירה וטומאה.** דליתיהימן זה עד אחד כתיב(ט) ונסתרה והיא נטמאה ועד אין זה וגו' וסמיך ליה ועבר עליו וגו' אלמא בלא קינוי נמי עד אחד מהימן בטומאה: **ועבר לכם על חוץ.** צבני גד וצבני ראובן כמבי שהיה משה מלוה אותם לעבור עם יהושע את הירדן: **סוטה.** מוכיח דלהבא הוא: **נכנסה בו רוח.** ממרוס. ולקמן מפרש רוח טהרה או רוח טומאה ע"י שטן הבא להטחיאיו להקניט את אשתו: **צנן.** דבי רב אשי אמרי רוח טומאה: **רוח טהרה.** שטות את הפריאות: **ומסתברא כמ"ד.** דרוח דקאמר רבי ישמעאל טהרה היא: **דסינא.** דקאמר רבי ישמעאל רשות. פלוגתא דר' ישמעאל ור' עקיבא לקמן מפרש טעמייהו: **שפיר.** אי רשות אי חובה: **ר' עקיבא אומר חובה.** שאסור לשחרר עבדו: **צבל הסורה.** צבל עשה שצבירה א"כ אין לך מלואת עשה רבי ישמעאל חובה: **דסינא** לא גרסינן אלא הדר ונקיט למילתייהו לפרושי כל חדא בצפי נפשה: **לפני.** כמו אחרי שאמרה תורה שאסור להציא עצמו לדי שטאה ותגר: **יכול אף זה** שיראה את אשתו עוברת על דת יהודית נסתרת עם שכנייה לא יקנא לה. כלפי לשון כנגד: **סלמוד לומר וקנא.** אם רלה קנא הרשות צידו. ומשום דאי לא כתיב קרא הוה אמיינא דאסור הוא דא"ר ישמעאל הכא רשות אכל בכל מלואת עשה שצבירה לא אמר הכי: **קינוי אחרינא כפיז.** ועבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו והיא לא נטמאה חד לרשות וחד לחובה: **ורבי ישמעאל.** אמר לך איידי דבעי למיכתב והיא נטמאה והיא לא נטמאה שספק הוא צדינו ואעפ"כ אסרה הכתוב מספק כתב נמי וקנא אחרינא. ואף ע"ג דמני למיכתב הכי ועבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו והיא נטמאה או לא נטמאה אפילו הכי אורחיה דקרא לחזור ולשנות את האמור מפני דבר אחר המתחדש בצפילתו: **איצטריך למיכתב לה ישמא.** לומר שמותר ליטמא לקרובים הללו: **מכי אם לשארו נפקא.** לנפש לא ישמא בעמיו כי אם לשארו הקרוב אליו לאמו ולאביו וגו' ולאחותו הצמולה וממילא שמעינן דמיטמא לאלו: **לה ישמא.** אם מתה ואינו מטמא לאציריה אם אחד מאלו מוכה שחין ואציריו נופלין אין מיטמא להן דקיימא לן בהעור והרוטב

מסורת הש"ס

(א רש"ל, ב) [תוספתא ס"א ע"ש], ג) [ע"ז], ד) ס"א ואי, ה) ס"א שיעור ונגי' יעב"ן משער], ו) [וינין היטב תוספות ע"ז מה, ד"ה א"ר עקיבא ותוספות ב"מ כד: ד"ה תנא תוספות כמותב קה. ד"ה דמשין],

תורה אור השלם

1. בי בעד אשה זונה עד כפר לָחֵם וְאֵשׁ אִישׁ נָפֵס יִקָּרֵה תְּצוּר:

משלי ו כו

2. וְשָׁכַב אִישׁ אִתָּה שְׁכַבְתָּ זָרַע וְנִעְלַם מֵעֵינַי אִישָׁה וְנִסְתָּרָה וְהָיָא נִטְמָאָה וְעַד אֵין פּוּה וְהוּא לֹא נִתְפָּשָׁה:

במדבר ה יג

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה א"כ היינו וכו' וצברתייה דקאמר ר"א לל"ל ותיבת נמי נמחק: (ב) תוס' ד"ה אי דברייתא נקט: (ג) ד"ה אש כן וכו' אלא קמייא דברייתא נקט:

המקנא פרק ראשון סוטה

כדי טומאה. ומהו כדי טומאה כדי ציאה ומהו כדי ציאה כדי העראה דהיינו נשיקת אבר [לקמן כח:]: צלותו מקום וכמה שיעורה כדי הקפת דקל שיוכל האדם לילך סביבות הדקל. ולקמן מפרש למה לי למימני כולהון: **כדי מויגט כוס**. למוחו צמים וסתם כוס רביעית. ולקמנא אמרי' כל

אחד ואחד מן החכמים הללו צעמנו

שיער כמה שהוא שוהה בהעראתו:

ליטול קיסם. מצין שנייה: **ואף ע"פ שאין ראיה**. גמורה לדבר דקרא לאו הושטת יד לסל כתב ציה יש וכר

ורמז מקצת דהוקשה אשה זונה לככר

לחס: וכל הני למה לי. למימני

צרישא ליתני שיעור סתירה כדי טומאה כדי הקפת דקל: **דאי סנא כדי טומאה הוה אמינא**. ככל שיעור הנריץ לצא לדי כך דהיינו טומאה

לצה עד שתתרחש: **קמ"ל**. מדאי

טומאה ציאה לחודה דליכא למימר

קודם הסתירה נתרצית לו: **קמ"ל** **כדי**

הערהא. דקי"ל צפרק הצא על

יצמתו (יבמות נד). הערהא כגמר ציאה

לכל העריות: **ואי סנא כדי הערהא**.

ולא תנא צרישא כדי טומאה הוה

אמינא כדי הערהא וארצותה ואפי'

תנא כדי ציאה כדי הערהא לא הוה

מימעיעט ארצותה דלנא אמינא הערהא

למעוטי גמר ציאה ומיהו ארצותה

צעין דהכי הוה משמע כמה שיעור

סתירה כדי ציאה ולאנא אמינא כל

כרבי ציאה דהיינו ארצותה וגמר ציאה

והדר מפרש מה היא ציאה הערהא

אכתי ארצותה לא אימעיעט הילכך תנא

צרישא כדי טומאה דמשמע טומאה

וארצותה והדר פריש ומה היא טומאה

כדי ציאה ועל כרחין אימעיעט

ארצותה דהא ציאה כולה גמר ציאה

משמע ולא מיעט אלא ארצותה והדר

תנא ומה היא ציאה הערהא למעוטי

דלא צעינן גמר ציאה וממילא שמעי'

מינה נמי דאי' לא תנא כדי ציאה

אכתי לא הוה ממעטא ארצותה דכדי

טומאה גמר ציאה וארצותה משמע

והערהא דפריש צתרה לא ממעטא

אלא גמר ציאה הילכך אלתריכו כולהו:

ונמה. הוה שיעור הערהא לחודה כדי

הקפת דקל. והא ליכא לאקשויי הואיל

וסוף סוף שיעורא כדי הקפת דקל הוה

ליתני כמה שיעור סתירה כדי הקפת

דקל דאיצעי ליה לתנא לפרושי אסור

סתירה משום מאי או גמר ציאה או

הערהא משום הכי תנא כדי טומאה

כדי ציאה כדפרישית: **כדי חורס**

דקל קס"ד שהתא דהיינו הקפה: **צרות**.

שהרוח דוחפתו להענף והוא חוזר למקומו: **קאי**

דנשוס. והאי כדי לשמותו דקאמר לעיל אמויגה דקאמר רבי אליעזר קא מוסיף ר' יהושע ואמר שמה נמי צעינן עם המויגה וכדי מויגה דתנא

הכא בצברייתא מויגה ושמה קאמר דסתם מויגה למשתייה מיד הוא שאחר שמוגו מתקלקל אש משהה אותו: **א"כ היינו רבי אליעזר**. דהא

ר' אליעזר בקמייתא כדי מויגת הכוס קאמר וקא פליג ר' יהושע ואמר כדי לשמותו וצבריייתא ^(א) (נמי) אמר רבי אליעזר חזרת דקל ואוקימנא

דהיינו כדי מויגה ואי מויגה דקאמר ר' יהושע צתריה בלא שמה קאמר היינו רבי אליעזר: **הכא אמר כדי נשוסו**. לכוס: **חד שיעורא**

הוא. וליכא לאקשויי א"כ היינו ר' יהושע דבקמייתא אמר כדי לשמותו לכוס ואמר בן עזאי צתריה כדי נללות ציאה דהוא כדי שמה לאו

קושיא היא דהא אוקימנא כדי לשמותו דר' יהושע כדי למווג ולשמות וקאמר ליה בן עזאי כדי נללות ציאה דהוא כדי שמה לכוס: **אימא**

כדי נללות וגומעה. גמיעה דקאמר ר"ע בקמייתא אכלייה דבן עזאי דלעיל מיניה קא מוסיף לה וצבריייתא דקאמר כדי נללות ציאה נללות

ולגמע קאמר דסתם ללייה גמיעה צתרה שגומעו חס שלא יטעון: **לדבריו דר"ע קאמר לה**. דאמר נללות ולגמוע לדידך אדקמשערת בללייה

וגמיעה בחדא ^(ב) שפיר בגמיעה שלש דהוא כליאה וגמיעה בחדא: **דמרחק**. שני ראשי הנימא הנפסקות מרוחקות זה מזה דליכא שהיה

טפי: **דמהדק**. הקיסם בדוחק צין השינים: **דמהדק**. הככר בדוחק בתוך הסל: **בחדשא או צעתיקא**. סל ישן חלק הוא ונוח להשתמש מן החדש

שהחדש יוצאין לתוכו ראשי קיסמין של אריגה: **צקריאל או צחמיא**. לחס חס נמעך ונשמט מן היד ולכריך להוציאו צנחת ושוהה בהוצאתו:

המקנא פרק ראשון סוטה

כמה שיעור תורה. צירושלמי כל אלין שיעורין אחר [המרת סינין]:

בן עזאי אומר. האי דמקדים בן עזאי לרבי עקיבא אע"ג דרבי עקיבא היה רבו כדאמר צפרק הרואה (ברכות סב.) בן עזאי עד

כאן העזת פניך צרפך משום בללייה

קודמת לגמיעה והאי דמקדים ליה

באיך צרייתא משום דמסיק שיעורין

דשייכי צכוס אצל תימה אמאי מקדים

רבי ישמעאל למילתייהו דרבי אליעזר

ורבי יהושע מיהו י"ל דסדר אכילה

ושמה סמך ^(ג):

אי הכי היינו רבי אריעזר. ה"ה

דהוה מנ"ל למימר אי הכי היינו בן

עזאי אלא ^(ד) צרייתא קמייתא נקט

א"י יתכן צבן עזאי כדי למווג ולשמותו:

אם בן היינו בן עזאי. ה"ה דהוה

מנ"ל למימר היינו רבי יהודה בן

צתירא אלא ^(ה) צרייתא קמייתא נקט:

דמרחק או דמקרב. צחזרת

דקל לא קמצעי ליה

גדול או צקטן משום ידיע שיעוריה

דהיינו כדי מויגת הכוס וכן בלליית

ציאה צמדורה גדולה או קטנה משום

דפי' ככר דהיינו כדי שמיית הכוס

אצל בהקפת דקל מינה אמאי לא

קמצעי ליה:

נעקך

נצמאה הוי אומר כדי טומאה כדי ביאה כדי העראה כדי חזרת דקל דכרי ר"א

רבי יהושע אומר כדי מויגת הכוס בן עזאי אומר כדי לשותותו ר"ע אומר כדי

לצללות ביצה רבי יהודה בן בתירא אומר כדי לגומעה קס"ד היינו הקפת דקל

היינו חזרת דקל התם א"ר ישמעאל כדי הקפת דקל ופליג ר"א עליה הכא

אמר ר' אליעזר כדי חזרת דקל אמר אבוי הקפה ברגל חזרה ברוח בעי

רב אשי חזרה ברוח כי היכי דאזיל והדר אתי או דילמא כי היכי דאזיל ואתי

והדר קאי בדוכתיה תיקו התם אמר ר"א כדי מויגת הכוס הכא כדי חזרת

דקל אידי ואידי חד שיעורא הוא התם א"ר יהושע כדי לשותותו הכא אמר

כדי מויגת הכוס אימא כדי למווג ולשותות ולימא אידי ואידי חד שיעורא הוא

א"כ היינו ר"א התם אמר בן עזאי כדי לצלות ביצה הכא אמר כדי לשותותו

אידי ואידי חד שיעורא הוא התם אמר רבי עקיבא כדי לגומעה הכא אמר

כדי לצלות ביצה אימא כדי לצלות ביצה ולגומעה אידי ואידי חד

שיעורא הוא אם כן היינו בן עזאי התם א"ר יהודה בן בתירא כדי לגמוע

שלש ביצים זו אחר זו הכא אמר כדי לגומעה לדבריו דרבי עקיבא קאמר

דקאמר מוצערין בצליאה ובגמיעה אימא שיעור גמיעה לחודה כדי לגמע

שלש ביצים זו אחר זו דהיינו צליאה וגמיעה: ר"א בן ירמיה אומר כדי

שיקשור גרדי נימא: בעי רב אשי דמרחק או דמקרב תיקו: חנין בן פנחס

אומר כדי שתושיט ידה לתוך פיה ליטול קיסם: בעי רב אשי דמהדק או

דלא מהדק תיקו: פלימו אומר כדי שתושיט ידה לסל ליטול ככר: בעי

רב אשי דמהדק או דלא מהדק בחדתא או בעתיקא בחמימא או בקרירא

ברחמי

למווג כדפרישית: **אימא כדי למווג**

דסתם מויגה למשתייה מיד הוא אבל הכא ר"ל לשתותו

בלא מויגה [דהיינו] כדי לצלותו. בעי רב אשי

במרחק או במקרב. תמה

אמאי לא קא בעי בהקפת דקל באלימא או בטיפא

דבשלמא גבי כוס סתם כוס הוי מרביעות. וכן ביצה

סתמא דתרנגולת וביניעות אילא מדקל אמאי לא בעי

באיזה דקל מיירי. ושמא ר"ל כדי הקפת דקל בינוני:

צדחטי

ד.

עין משפט ונר מצוה

יד א ב מיי פ"א מהל' סוטה הלכה צ סמג עשין ט טוש"ע אה"ע ס"י קנח סעיף ד:

תוספות שאנץ

ה"א כדי טומאה וארצותה

פ"ה שיפחה אותה וידבר

על לבה כדי שתחריצה

קמ"ל דמאי טומאה ביאה

לחוד דאיכא למימר קודם

נתיצית ואי תנא כדי ביאה

כו' קמ"ל כדי הערהא

דהערהא כגמר דביאה לכל

העריות כדאתא בפרק

הבב על יבמתו. ואי תנא

כדי הערהא ה"א כדי

הערהא וארצותה ואפילו

תנא כדי ביאה כדי הערהא

לא אמעיט ארצותה דאנא

אמינא הערהא למעוטי

גמר ביאה ומיהו ארצותה

בעי דהכא הוה משמע כמה

שיעור סתירה כדי ביאה

ואנא אמינא כל צרכי ביאה

דהיינו ארצותה וגמר ביאה

והדר תני הערהא לומר

ביאה הערהא אכתי

ארצותה לא ממעיט הילכך

תנא ברישא כדי טומאה

דמשמע טומאה וארצותה

והדר מפרש ומאי היא

טומאה כדי ביאה וע"כ

ארצותה אימעוט דהא

ביאה כולה גמר ביאה

משמע ולא מיטע אלא

ארצותה והדר תני הערהא

לומר דלא בעי גמר ביאה

וממילא שמעי' דאי תנא

כדי טומאה כדי הערהא

ולא תני כדי ביאה אכתי

לא הוי ממעטינא ארצותה

דכדי טומאה כוי טומאה

וארצותה משמע והערהא

דפריש בתריה תו לא

ממעטינא אלא גמר ביאה

הילכך איצטרי' כולהו ע"כ

ל"ה. וכמה כדי טומאה כדי

הקפת דקל וליכא לאקשויי

הואיל וסוף סוף שיעור

הקפת דקל היא ליתני כמה

שיעור סתירה כדי הקפת

דקל דאיבעי ליה לתנא

לפרושי אסור סתירה

משום מאי כפי'ה ובתוסי'

וירושלמי גבי שיעורין

הילול כמה היא הערהא כדי

הקפת ידו שלימה אי"ר ויסי

כל השיעורין הללו חוץ

מהתרת סינר. התם אמר בן

עזאי כדי לצלות ביצה

והכא אמר כדי לשותות

ואידי ואידי חד שיעורא

הוא וליכא לאקשויי א"כ

היינו רבי יהושע דאמר

לעיל כדי לשותותו ואמר

בתריה כדי לצלות ביצה

משום דר' יהושע אמר